

Obsah

Úvod	5
1. Mezinárodní vztahy	11
1.1 Mezinárodní vztahy	11
1.2 Potenciály a národní zájmy v mezinárodních vztazích	12
1.3 Hlavní hráči mezinárodních vztahů	15
1.4 Vzájemná propojenost v mezinárodních vztazích	19
2. Ochrana životního prostředí a prosazování udržitelného rozvoje jako dimenze mezinárodních vztahů	23
2.1 Počátky péče o životní prostředí	23
2.2 První pokusy o mezinárodní spolupráci zasahující do oblasti životního prostředí	25
2.3 Nová etapa mezinárodních environmentálních vztahů	29
3. Mezinárodní právo životního prostředí	47
3.1 Mezinárodní právo	47
3.2 Počátky mezinárodního práva životního prostředí	49
3.3 Hlavní mezinárodní instituce podílející se na formování mezinárodního environmentálního práva	52
3.3.1 Organizace spojených národů	52
3.3.2 Program OSN pro životní prostředí (UNEP)	55
3.3.2.1 Reforma OSN a úsilí o posílení postavení UNEP	65
3.3.3 Evropská hospodářská komise OSN	67
3.3.4 Organizace spojených národů pro vědu, výchovu a kulturu (UNESCO)	71
3.3.5 Další instituce systému OSN	73
3.3.6 Rada Evropy	74
3.3.7 Evropské společenství	75
3.3.8 Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj	80
4. Klasifikace a struktura mezinárodních smluv	85
4.1 Klasifikace mezinárodních smluv	85

4.1.1 Klasifikace geografická	85
4.1.2 Klasifikace rozsahová	86
4.1.3 Klasifikace institucionální	87
4.1.4 Klasifikace tématická	89
4.1.5 Klasifikace smluv podle způsobu vnitrostátního schvalování	90
4.2 Struktura smluv	95
5. Základní principy mezinárodního práva životního prostředí	121
5.1 Princip státní suverenity a respektování životního prostředí vně vnitrostátní jurisdikce	121
5.2 Princip globálního partnerství a rovnoprávné mezinárodní spolupráce .	130
5.3 Princip společně sdílené, avšak diferenciované zodpovědnosti	134
5.3.1 Finanční mechanismy pro aplikaci principu společně sdílené, avšak diferenciované zodpovědnosti	138
5.4 Princip prevence	144
5.5 Princip předběžné opatrnosti	147
5.6 Princip „znečišťovatel platí“	147
5.7 Právo na účast při rozhodování a na informace o životním prostředí . . .	150
5.8 Smlouvy musí být plněny	154
6. Ochrana biologické rozmanitosti	157
7. Ovzduší, změna klimatu a ochrana ozonové vrstvy	171
7.1 Ovzduší	172
7.2 Ochrana ozonové vrstvy – příklad úspěšné mezinárodní spolupráce . .	174
7.3 Změna klimatu	186
8. Ochrana vod, moří a oceánů	197
8.1 Sladkovodní zdroje	201
8.2 Oceány a moře	208
9. Chemické látky	211
10. Odpady	219
Seznam zkratk	223
Seznam literatury	227